

Abstrakt

Práce je shrnutím úvah o čtení lyrického textu a čtenářského porozumění. Je složena ze dvou velkých tematických okruhů – naratologie a poetiky lyrické básně –, které jsou však v samotném textu práce rozpuštěny tak, aby neustále docházelo k jejich setkávání a přímé konfrontaci. Třetím velkým okruhem, který je v textu práce též rozpuštěn tak, aby mohl být funkční pro každou ucelenější část, je poezie Jiřího Ortena. Naratologie se dnes jeví jako univerzální přístup k analýze uměleckého díla (vedle literárního textu také filmového díla, divadelního představení, malby atd. apod.). Poetika lyrické básně je v podobné metodologii dosud nezakotvená. Úvahy této práce vycházejí z předpokladu, že narativita je jednou ze základních noetických struktur lidské mysli a vyprávění příběhů organizujícím principem lidské psychiky. Na základě tohoto předpokladu pak fenomén lyrické básně přistupuje k člověku jako svého druhu vyprávění, jež tvoří vlastní fikční svět. Zamyšlení nad fikčností básně vycházející především z Doleželova konceptu fikčních světů je v tomto textu podpořeno studií Miroslava Červenky *Fikční světy lyriky*, která je zároveň pomyslnou červenou nití celé práce. Jedno z posledních Červenkových děl je konfrontováno s dalšími teoretickými úvahami k tomuto tématu (především M.-L. Ryanová, W. Iser, ale i U. Eco). Stejně tak se stává místem syntézy oborů zdánlivě nesmiřitelných – od psychoanalýzy a fenomenologie hry, přes klasickou i kognitivní naratologii až po recepční či textovou analýzu. Významnou se jeví architektonická metafora fasády, která syntetizuje poststrukturní a fenomenologický přístup k textu a stejně tak waltonovské pojetí textu jako hry na „make-believe“. Dílčí teoretické vývody jsou aplikovány na poezii existenciálního básníka Jiřího Ortena. Eklekticismus celé práce nevede k metodologicky ucelenému závěru, zda a jak lze lyrickou báseň číst jako vyprávění, nabízí a rozpracovává však komplex možných způsobů, jak v jejím rámci změnit perspektivu analytického přístupu.